

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

دف و دایره ساز

گروه شغلی

صنایع چوب

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۲	۲	۰	۱	۹	۰	۰	۷	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۶/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۹-۴۱/۳۴/۱/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع چوب :
آقایان امیر نظری ، محمد غفرانی ، محمدعلی نیکنام ، علیمحمد اسفندیاری ، داود ربیع ، پرویز دوستی ، محمد رضا گلپور لاسکی و
رامک فرح آبادی (دبیر کمیسیون)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان خراسان رضوی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۹-۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	مسعود حبیبی			سازنده نوازنده مدرس	۲۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۲	داریوش اسحاقی	دیپلم	هنرستان موسیقی	استاد دانشگاه و نوازنده	۳۵ سال	تلفن ثابت : ۰۵۱۱ ۸۵۲۳۱۴۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۰۵۱۵۹۸ ایمیل : آدرس :
۳	میثاق اسحاقی	فوق دیپلم	موسیقی	نوازنده آهنگساز مدرس	۱۸ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : covenant9@gmail.com www.facebook.com/misaq.eshaghi
۴	فریبا اسحاقی	دیپلم		نوازنده مدرس	۲۰ سال	تلفن ثابت : ۰۵۱۱ ۸۵۲۳۱۴۳ تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۵	متین اسحاقی	کارشناس	موسیقی	نوازنده مدرس آهنگساز	۱۵ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۶	سارا خسروشاهی	کارشناس ارشد	مدیریت	موسس مدیر و مربی آموزشگاه	۸ سال	تلفن ثابت : ۸۴۳۲۴۸۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۱۰۸۱۴۹ info@sabziran.ir مشهد مسعود غربی پلاک ۱۰۲

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :
د ف و دایره ساز
شرح استاندارد آموزش شغل :
د ف و دایره ساز شغلی است از مشاغل رشته صنایع چوب که شایستگی استفاده از ابزار نجاری، شناخت پوست و کشیدن آن بر روی ساز و ساخت کمانه و نصب حلقه ها و گل میخ ها و پرداخت نهایی و رنگ کاری و انجام مراحل تکمیلی ساخت را در بر گرفته و با مشاغل همچون نوازندگی د ف و دایره در ارتباط است
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : کار با ابزارهای دستی و دستی برقی درودگری، شایستگی سازشناسی ، نوازندگی و تئوری موسیقی
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۸۰ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۳۳ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۴۷ ساعت
- زمان کارورزی : ساعت
- زمان پروژه : ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵%
- عملی : ۶۵%
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
فوق دیپلم صنایع چوب و یا صنایع دستی و یا ۵ سال سابقه کارو یا دارای مدارک معادل از سازمان های مرتبط نظیر سازمان میراث فرهنگی و غیره.

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

سازنده دایره

دف و دایره انواع مختلفی دارد و در کارگاه های ساز سازی تولید و عرضه می گردد .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Daf Maker

Dayere Maker

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

سازنده سازهای چوبی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

- شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	تفکیک چوب مناسب ساخت دف و دایره
۲	ساخت کمانه دف و دایره
۳	کشیدن پوست دف و دایره
۴	نصب حلقه ها و گل میخ ها بر روی دف و دایره
۵	کنترل کیفیت دف و دایره ساخته شده
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۳. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : تفکیک چوب دف و دایره
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۰	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع چوب - ابزارهای برش (اره دستی) - چاقو - متر - چوب دستک				دانش :
			۱	- انواع چوب متناسب مناسب
			۱	- انواع برش چوب
			۱	- خشک کردن چوب
				مهارت :
		۲		- انتخاب چوب مناسب
		۲		- برش چوب
		۲		- خشک کردن چوب در هوای آزاد
		۴		- آماده کردن چوب برای ساخت ساز مورد نظر
				نگرش :
			- دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه	
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)	
			توجهات زیست محیطی :	
			- خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : ساخت کمانه دف و دایره
	جمع	عملی	نظری	
	۲۵	۱۷	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع چوب - کمانه های آماده و نیمه آماده - ابزارهای خاص شکل دهی چوب - انواع مختلف کمانه - انواع سوهان - وسایل خاص برش کمانه - وسایل اندازه گیری قطر اجسام - چوب ساب				دانش : - انتخاب چوب مناسب - انتخاب ضخامت مناسب کمانه - روش شکل دادن چوب - انتخاب انواع کمانه (یک کمر و دو کمر)
			۳	مهارت : - انتخاب چوب مناسب با توجه به نوع ساز - ارزیابی ضخامت مناسب برای کمانه - شکل دادن چوب دف و دایره - انتخاب انواع کمانه (یک کمر و دو کمر)
			۱	
			۲	نگرش : - دقت در انجام کار ، صرفه جویی در مواد اولیه ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)
			۲	
		۱		
		۲		توجهات زیست محیطی : - خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه
		۳		
		۱		
		10		

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : کشیدن پوست دف و دایره
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۸	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع پوست های حیوانات		۱		دانش : - انواع مناسب پوست (گوسفند، بز، آهو و میش) - ویژگی های پوست تازه و کهنه
- انواع پوست تازه و کهنه		۰/۵		- دباغی پوست
- وسایل مخصوص دباغی		۱		- کشیدن پوست بصورت یکدست
- مواد مورد نیاز جهت انجام دباغی		۱/۵		- اصول مربوط به خشک کردن پوست
- وسایل مخصوص کشیدن پوست		۱		مهارت : - انتخاب پوست تازه و کهنه
- وسایل مورد نیاز برای خشک کردن پوست		۲/۵		- دباغی پوست
- مواد مورد نیاز برای خشک کردن پوست		۲		- کشیدن پوست به طور یکنواخت
- لوازم حرارتی مورد نیاز		۲/۵		- چگونگی خشک کردن پوست
				نگرش : - دقت در انجام کار ، صرفه جویی در مواد اولیه
				ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)
				توجهات زیست محیطی : - خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه

	زمان آموزش			عنوان : نصب حلقه ها و گل میخ ها بر روی دف و دایره
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱	۶	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع حلقه - انواع جلاجل - گل میخ ها - ابزار مناسب کوبیدن گل میخ ها و حلقه ها - چوب ساب				دانش :
			۱	- تعداد حلقه ها و جلاجل
			۱	- نصب حلقه ها
			۲	- نصب گل میخ ها
				-
				-
				مهارت :
		۲		- کوبیدن میخهای کج
		۲		- انداختن حلقه ها درون میخ ها
		۲		- کوبیدن گل میخ ها بر روی طوقه کناره روی پوست
			-	
			-	
			نگرش :	
			- دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه	
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)	
			توجهات زیست محیطی :	
			- خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : کنترل کیفیت دف و دایره ساخته شده
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۶	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
وسایل اندازه گیری شامل: - خط کش - متر نواری				دانش : - مفهوم کنترل کیفیت - روش های کنترل کیفیت - - -
			۳	
			۳	
			مهارت : - بررسی بدنه دف و دایره و کنترل کیفیت آن - بررسی و کنترل کیفیت پوست کشیده شده بر روی دف و دایره - - -	
	۳			
	۳			
			نگرش : - دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه	
			ایمنی و بهداشت : - -	
			توجهات زیست محیطی : - -	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	وایت برد			
۲	اسلاید و فیلم آموزشی			
۳	یکسری کامل جعبه کمک های اولیه			
۴	کپسول آتش نشانی ۶ کیلوگرمی - پودر خشک			
۵	میز کار			

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع چوب			
۲	کمانه های آماده و نیمه آماده			
۳	انواع مختلف کمانه			
۴	انواع پوست های حیوانات			
۵	انواع پوست تازه و کهنه			
۶	مواد مورد نیاز جهت انجام دباغی			
۷	مواد مورد نیاز جهت انجام دباغی			
۸	مواد مورد نیاز برای خشک کردن پوست			
۹	انواع حلقه			
۱۰	انواع جلاجل			
۱۱	ماژیک			

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	لوازم حرارتی مورد نیاز			
۲	ابزارهای خاص شکل دهی چوب			
۳	ابزارهای برش			
۴	وسایل خاص برش کمانه			
۵	چوب ساب			
۶	متر			
۷	ابزار مناسب کوبیدن گل میخ ها و حلقه ها			
۸	انواع سوهان			
۹	آچار پیچ گوشتی یک سو			
۱۰	آچار پیچ گوشتی دو سو			
۱۱	آچار فرانسه یک سری کامل			
۱۲	چاقو			
۱۳	وسایل خشک کردن پوست			
۱۴	وسایل مخصوص کشیدن پوست			
۱۵	وسایل مخصوص دباغی			
۱۶	وسایل اندازه گیری قطر اجسام			

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	دایره المعارف سازهای ایران جلد اول	محمد رضا درویشی		۱۳۸۳	تهران	ماهور
۲	دایره المعارف سازهای ایران جلد دوم	محمد رضا درویشی		۱۳۸۴	تهران	ماهور
۳	دایره المعارف سازهای جهان		حسن زندباف	۱۳۷۶	تهران	روزنه
۴	هنر ساز سازی	حسین مسعود		۱۳۸۰	تهران	دانشگاه هنر
۵	فرهنگ سازها	حسینعلی ملاح		۱۳۷۶	تهران	کتابسرا
۶	واژه نامه موسیقی ایران زمین	مهدی ستایشگر		۱۳۷۴	تهران	اطلاعات

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	سایت حوزه هنری
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط
(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
	خودآموز دف و دایره			